

RASSPECIFIK AVELSTRATEGI VOSTOTJNOEVROPEJSKAJA OVTJARKA

Innehållsförteckning

Inledning	3
Generellt om rasen	3
Rasens historia, bakgrund och utveckling	4
Rasen internationellt	5
Etablering av rasen i Sverige	5
Nulägesanalys	6
Avelsdata; prov- utställningsresultat, MH, veterinärdata, inavelsgrad	6
Mål och strategier	8
Slutord	8

Inledning

På Svenska Kennelklubbens Kennelfullmäktige 2001 fattades beslutet att det för varje hundras skall finnas en s.k. rasspecifik avelsstrategi. I slutet av 80-talet presenterade Europarådet en konvention om sällskapsdjur och dess avel, där vikten av en sund och genetiskt hållbar avel som inte leder till defekta eller sjuka djur poängterades. Djurskyddslagen och djurskyddsförordningen är författade på ett sådant sätt att detta inte kan missförstås.

Svenska VEO rasklubben ansvarar tillsammans med SKK för rasens utveckling i Sverige. Klubbens mål är att väcka intresse för och främja avel av mentalt och fysiskt sunda, arbetsmässigt och exteriört fullgoda Vostotjnoevropejskaja ovtjarka.

RAS är genomgången/diskuterad på styrelsemöte 190824.

Avel och uppfödning ska ske i överensstämmelse med svensk djurskyddslagstiftning, SKK:s grundregler och avelspolicy. Utöver detta ska den rasspecifika avelsstrategin för vostotjnoevropejskaja ovtjarka utgöra en rekommendation till uppfödarna att följa.

Rasens utveckling grundas på uppfödarnas val av avelsdjur och vilken användning dessa får.

Ärftlig variation är en förutsättning för rasers möjlighet att överleva. Aveln ska därför vara målinriktad, långsiktig och hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister vad det gäller hälsa, mentalitet eller funktion och inte heller tömmer rasen på genetisk variation. Rasklubben rekommenderar ett nära samarbete med uppfödare av rasen utomlands för att bredda avelsbasen i Sverige.

Generellt om rasen

Vostotjnoevropejskaja ovtjarka (VEO) kommer ursprungligen från Ryssland.

Användningsområde för rasen är bruks-, tjänste- och sällskapshund.

Vostotjnoevropejskaja ovtjarka (VEO) tillhör Grupp 1.

Vostotjnoevropejskaja ovtjarka (VEO) är balanserad, självsäker, uppmärksam och lätt att träna. Den är en pålitlig följeslagare och används som tjänstehund, vakthund eller sällskapshund.

Rasens historia, bakgrund och utveckling

Rasen vostotjnoevropejskaja ovtjarkas (VEO) avelsarbete påbörjades 1936 på kenneln Röda Stjärnan utanför Moskva. Den skapades sedan på 1940-talet i Sovjetunionen. Avelsmålet var att få fram hundar som var bäst lämpade som tjänstehundar för militären, gränsbevakningen, polisen och dylikt samt klarade olika klimatförhållanden. Mellan 1924 och 1936 importerades ett litet antal från olika linjer tyska schäferhundar av varierande typ från Tyskland till Sovjetunionen. Ministärer och byråer med intresse för denna ras hade som mål att via dessa importörer skapa en ny vallhunds-ras mer anpassad till landets varierande natur och klimat. För att uppnå detta korsades inhemska hundar av okänt ursprung men med önskad fenotyp in. Den första standarden för rasen utvecklades och godkändes i Sovjetunionen 1955. Den ryska kennelklubben godkände rasstandarderna år 2002.

Fokus i avelsarbetet har varit användning i militära sammanhang. Under åren har Vostotjnoevropejskaja ovtjarka fått nya användningsområden såsom ledarhund, polishund, räddningshund och familjehund.

Linjerna har över tid förändrats för att inte rasen skulle utvecklas åt olika håll. Den sovjetiska DOSAAF antog en rasstandard i slutet av trettioåret. Standarden har dock förändrats över tid t.ex. har mankhöjden ändrats från att hunden skulle vara över 72 cm till att mankhöjden idag på en hane ska vara under eller lika med 72 cm enligt rasstandard.

Rasen internationellt

Rasen kommer ursprungligen från Ryssland (f.d. Sovjetunionen) och har under åren spridits över världen. Idag är Vostotjnoevropejskaja Ovtjarka erkänd i följande länder utav respektive lands FCI klubb: Azerbajdzjan, Belgien, Bosnien och Hercegovina, Bulgarien, Danmark, Estland, Finland, Kirgizistan, Kosovo, Kroatien, Lettland, Litauen, Moldavien, Montenegro, Nord Makedonien, Norge, Nederländerna, Polen, Rumänien, Ryssland, Sverige, Schweiz, Serbien, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Ukraina, Ungern, Vitryssland och Cypern. (2019.08.01)

Fram till 1960-talet registrerades alla hundar som militärhundar och dessa hundar skulle infinna sig vid krig. De tillhörde krigsmakten. Kravet på hundarna i Ryssland har varit att en Vostotjnoevropejskaja ovtjarka ska klara av att ta lydads-, vakt- och skyddsexamen samt ha röntgade höfter med resultat A, B eller C. Riktlinjerna vid parning var att tikar kunde paras efter tredje löpet alltså vid två-tre årsålder och efter avlagt examensprov.

Mentalitet/ hälsa internationellt

Internationellt ingår skott/spår/inlärningsförmåga som ett kriterium i avelsarbetet. Reagerar en hund negativt på skott så ska den inte avlas på. Hanhundar ställer man högre krav på än tikar. Vid avel är följande standardkrav; lydadsprov, skyddsprov, utställningsgradering och hanar ska ha båda testiklarna.

Ett hälsoprogram har påbörjats i Ryssland 2016. Hundar födda efter 2016 måste ha certifikat inom valfri bruksgren IPO R, IPO MR, IPO 1–3, IPO FH, IPO ZTP, OKD, ZKS eller 3KC dessutom behöver de ha röntgade A, B eller C höfter och 0,1 eller 2 på röntgade armbågar.

Etablering av rasen i Sverige

Rasen kom till Sverige år 2013. Efter att Svenska kennelklubben godkände rasen 2017 mönstrades 13 individer in till SKK den 2 juni 2018. I september 2018 föddes den första SKK registrerade kullen med valpar med 11 individer. Den genomsnittliga kullstorleken är sju-åtta valpar. Vid avel ska rasstandarden följas om möjligt och hänsyn tas till hundens mentala hälsa.

Hundar med fysiska defekter och osäkert, räddhåget, skotträdda eller aggressivt beteende ska inte ingå i avelsarbete.

Rasen är erkänd av den Nordiska Kennelunionen (NKU) men inte av den internationella (FCI).

Nulägesanalys

I dagsläget, 2019-06-17, finns det 25 hundar registrerade i Sverige. Majoriteten blev inregistrerade under inmönstringen som hölls 2018-06-02.

Hittills finns det endast en svenskfödd kull som föddes 2018-09-14

Antal registrerade hundar/år:

2017	2018	2019
0	24	1

Det finns i dagsläget (2019-06-17) 2 kennlar som föder upp Vostotjnoevropejskaja ovtjarka i Sverige men fler har visat intresse för att i framtiden bedriva avel inom rasen.

Avelsdata; prov- utställningsresultat, MH, veterinärdata, inavelsgrad

Många av de registrerade vostotjnoevropejskaja ovtjarkas är i dagsläget (2019-06-17) väldigt unga vilket gör att en helhetsbild av hur hälsan ser ut just nu är svår att få till.

De registrerade hundarna är födda under:

2014	2015	2016	2017	2018
2	0	2	9	12

På utställningar runt om i landet och även utanför har några av de registrerade vostotjnoevropejskaja ovtjarka varit och visat upp sig med fina resultat, hittills har vi 3 SEUCH, 1 NORDCH, 1 NORDIC CH hundar samt 6 hundar som erövat vinnartitlar runt om i Norden. Rasen får ännu inte tävla om CACIB då den väntar på erkännande av FCI.

En av de registrerade hundarna har fått titlar i rallylydnad, RLD N, RLD F

Av de 6 stycken vostotjnoevropejskaja ovtjarkas som gjort MH har alla fått goda resultat. 5 hundar har fått 1:a på skott och 1 har fått en 2:a.

Inavelsgraden är i dagsläget bland de registrerade hundarna 0 %.

Av de nio registrerade hundar som gjort AD-röntgen är resultaten följande:

Grad UA	Grad 1	Grad 2
9	0	0

Av de nio registrerade hundar som gjort HD-röntgen är resultaten följande:

HD-A	HD-B	HD-C	HD-D	HD-E
5	3	1	0	0

I dagsläget finns inga kända utbredda sjukdomar inom rasen men en registrerad vostonoeuropejsk ovtjarka i Sverige har blivit diagnostiserad med sjukdomen kronisk yttlig keratit, också kallad pannus och en har fått diagnosen demodikos. Utomlands har det förekommit fall med höftledsdysplasi, armbågsledsdysplasi, kryptorkism, navelbråck och även fall av epilepsi finns dokumenterat, kartläggning av hur utbredda sjukdomarna är kommer att genomföras av rasklubben. På grund av detta råder rasklubben att inför parning vara väl påläst om de tilltänkta avelsdjuren även bakåt i leden och inte avla på hundar vars höfter och armbågar är belastade med sämre resultat än B respektive grad 0. Vidare rekommenderar rasklubben att samtliga hundar som ska gå i avel blir mentalbeskrivna.

Mål och strategier

Rasklubbens mål är att i första hand behålla den mycket goda mentala statusen som rasen har i dagsläget och även arbeta för att hälsoläget för rasen i Sverige ska fortsätta att utvecklas i rätt riktning med fokus på röntgenresultat av höfter och armbågar då det är känt att rasen i andra länder har individer som är belastade med höftledsdysplasi och armbågsledsdysplasi även om detta inte är ett utbrett problem.

Det långsiktiga målet är att rasen inte ska förlora sina arbetskvaliteter, sin arbetsförmåga och sin rasstandard. Strategin för att behålla de sunda röntgenresultaten på höfter och armbågar är att främst använda individer som är konstaterade fria från dysplasi som avelsdjur, det vill säga att inte para två hundar som har sämre resultat än B respektive 0.

Rasen är under uppbyggnad i Sverige. Rasklubben vill därför i detta läge att avelsbasen ska breddas och rekommenderar att som uppfödare av rasen se till att hålla inavelsgraden så låg som möjligt dock högst 2%.

Av de 25 registrerade vosto-tjoeuropejskaja ovtjarkas i Sverige är alla utom tre nära släkt med varandra, vilket betyder att det är oerhört viktigt med ett tätt samarbete med uppfödare utomlands för att rasen ska överleva och få en bred avelsbas.

I normala fall kan man använda sig utav SKK:s verktyg Avelsdata och göra så kallade provparningar för att kunna utläsa inavelsgrad, men eftersom Vosto-tjoeuropejskaja ovtjarka idag är en helt ny ras i Sverige och de flesta hundarna som finns registrerade är inmönstrade, så blir därmed stamtavlorna blanka vilket gör att det inte blir möjligt att använda sig utav verktyget. Uppfödarna rekommenderas därför att kontakta rasklubben för att få hjälp med att räkna ut inavelsgraden för planerade kullar.

Klubben kommer också att verka för att endast hundar med resultat 1–3 på momentet 10 (skott) vid MH används i avel.

Målet är att ha kvar en sund och frisk hund med sina unika egenskaper samt att bredda avelsbasen. Vidare vill rasklubben verka för att hundarna fortsatt används till sina ursprungliga användningsområden inom polis, vaktare och militär genom att aktivt informera ägare till hundar av rasen.

Slutord

Avslutningsvis vill Svenska VEO rasklubben framhäva att denna rasspecifika avelsstrategi ska fungera som rekommendation till uppfödare att följa när de planerar sin avel. Avelsstrategin gäller tillsvidare och kommer att ses över varje år. Efter att fem år har gått kommer en mer ingående utvärdering att göras.